

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Luhangan kunnan hyvinvointisuunnitelma 2024–2025

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Luhangan kunnan hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025 perustuu kuntastrategiassa määriteltyihin hyvinvoinnin painopisteisiin.

Jatkossa suunnitelmassa ja vuosittaisissa hyvinvointikertomuksen raporteissa tullaan noudattamaan valtuustokauden rytmiä.

Hyvinvointikertomuksessa tullaan käyttämään valikoituja indikaattoreita, joita käytetään laajasti kuvaamaan kunnan hyvinvoinnin tilaa ja kehitystä.

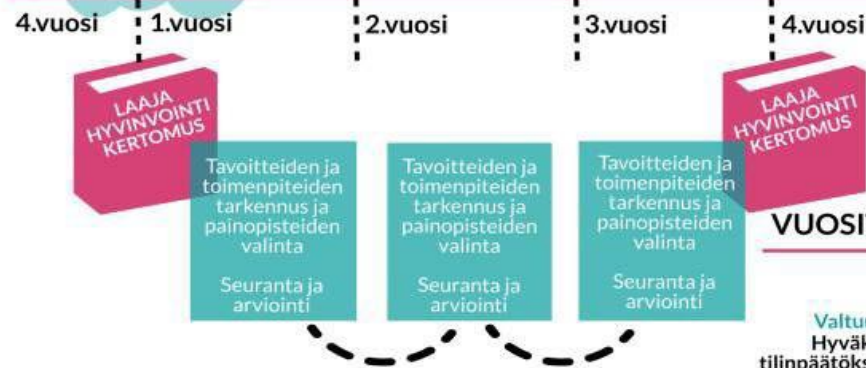
Vuosittaisissa hyvinvointiraporteissa tullaan raportoimaan kuntalaisten hyvinvointiin, terveyteen, elinoloihin ja elintapoihin liittyviä indikaattoritietoja, sekä arvioimaan kunnan hyvinvointisuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kuntastrategian hyvinvoinnin painopistealueet:

- 1. Hyvä, liikunnallinen, toimintakykyinen ja turvallinen arki**
- 2. Hyvinvointia ja terveyttä edistävät lähipalvelut**
- 3. Osallisuuden edistäminen**
- 4. Lapsi- ja perhelähtöiset palvelut**

Hyvinvointikertomus prosessina

VALTUUSTOKAUSITTAIN TOISTUVA SYKLI

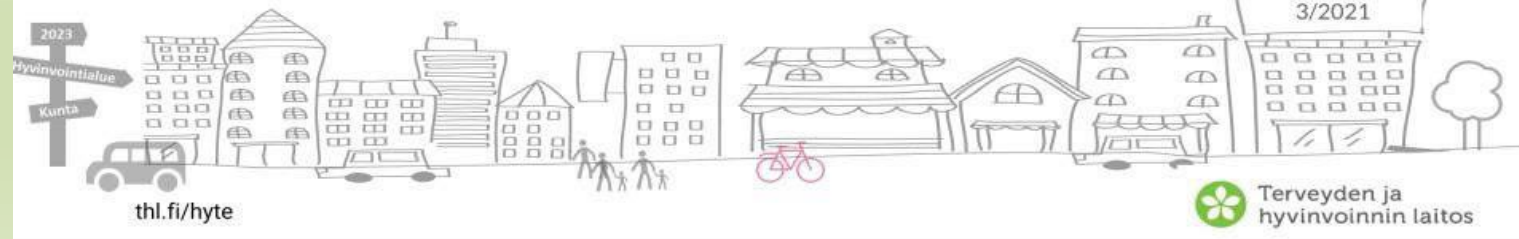

VUOSITTAIN TOISTUVA SYKLI

Huomioi

Valtuustokauden lopussa laaja hyvinvointikertomus kuvaa hyvinvoinnin tilaa, kokoaa tehdyn työn ja ehdottaa pitkän aikavälin tavoitteet seuraavalle valtuustolle. Uusi valtuusto tarkentaa laajan hyvinvointikertomuksen vuosittaiset tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista.

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Hyvinvointia mitataan ja seurataan seuraavilla indikaattoreilla:

HYTE-kerroin → Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin kunnille tehdä vaikuttavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä ja toimia kunnassa.

Hyvinvointi-indikaattori → Kokoa laaja-alaisen hyvinvoinnin tilan yhteen indikaattoriin tarkasteltavaksi.

TEAvisari → Työväline kunnille ja kouluille. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Sotkanet → Tilasto- ja indikaattoripankki, joka tarjoaa kaikista Suomen kunnista hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tilastotietoa.

Vähimmäistietosisältö → THL on valmistellut ehdotuksen laajan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöksi. Ohjeistus on tarkoitettu kuntien ja hyvinvointialueiden työn tueksi.

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Kunnassa käytössä olevat kyselyt:

Kouluterveyskysely → Joka toinen vuosi toteutettava kysely perusopetuksen 4, 5, 8 ja 9 -luokkien oppilaille sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoille.

Move → Move on perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallisen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen.

Hyvinvointikysely → Tehdään vuoden 2024 aikana kuntalaisille

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	------------------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Luhanka on uniikki Päijänteen rannalla oleva saaristo-osakunta. Tavoitteenamme on tehdä vahvuuksiemme avulla Luhangasta kunta, jossa asuvat ja viihtyvät tyytyväiset kuntalaiset sekä vapaa-ajan asukkaat.

Yhdessä tekeminen ja kehittyminen (kunta, yhteisöt yritykset)

Tarjoamme Luhankalaisille nuorille mahdollisuuden tutustua työelämään tarjoamalla kunnasta heille kesätyötä.

Kunta on mukana työllisyyden kokonaisuudistuksen valmistelussa ja varmistaa näin riittävät ja oikeanlaiset sekä myös oikea-aikaiset työllisyyden palvelut kuntalaisille vuodesta 2025 alkaen.

Kehitämme kuntamarkkinointia ja pyrimme viestinnässä luomaan positiivisen kuvan kunnasta.

Kuntastrategia:

- Vahvistamme Luhankaa vetovoimaisena kuntana
- Kunta toimii kuntalaisia ja yrityksiään varten
- Taloudellisesti kestävä kunta
- Kunta viestii monikanavaisesti

Mittarit:

- Väestöllinen huoltosuhde
- Elävänä syntyneet
- Veronalaiset tulot/1000 as
- Toimeentulotukea saavissa talouksissa asuvat % asukkaista
- Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 v
- Ahtaasti asuvat %
- Työmarkkinatuen kokonaiskustannukset
- Ahtaasti asuvat
- Työttömien osuus työvoimasta %
- Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrä

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	-------------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa hyödynnetään pienten ryhmäkokojen tuomat mahdollisuudet oppimisen sekä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Jyväskylän kansalaisopisto luo kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen, uuden oppimiseen, ja monipuoliseen harrastamiseen. Luhangassa on tällä hetkellä tarjolla 12 eri kurssia.

Luhangan kunnassa kirjastot palvelevat kuntalaisia Tammijärvellä koulun yhteydessä ja Luhangan kylätalolla.

Kulttuuritarjontaa pyritään lisäämään ja sen merkitystä hyvinvoinnin edistäjänä korostetaan.

Kuntastrategia:

- **Vahvistamme yhteisöllisyyttä, tuemme harrastustoimintaa**
- **Tuemme kulttuurin ja taiteen moni-ilmeisyyttä**

Mittarit:

- **Kirjastolainaukset**
- **Kunta madaltaa kulttuurin osallistumisen kynnystä TEA, pisteet**
- **Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v**
- **Oppilaiden poissaolojen seuranta**
- **Peruskoulun aloittaneet**
- **Esiopetukseen osallistuneiden määrä**

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	----------------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Pyrimme kiinnittämään enemmän huomiota esteettömyyteen ja saavutettavuuteen, koska turvallinen ympäristö on merkittävä tekijä jokaisen kuntalaisen hyvinvoinnissa.

Pyrimme luomaan omalta osaltamme turvallisen ympäristön kaikenikäisille kuntalaisille.

Luhangan koulu kuuluu Vihreä lippu –ympäristöohjelmaan.

Puututaan ja ennaltaehkäistään kiusaamista → laaditaan ohjeistus kiusaamistapauksien puuttumiseen!

Kuntastrategia:

- **Elinympäristön turvallisuus**
- **Aidosti terveellinen asuin ympäristö**
- **Edistämme kiertotaloutta ja uusiutuvaa energiaa sekä käytämme luonnonvaroja harkiten**

Mittarit:

- **Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset**
- **Koulu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastaminen 3 v välein**
- **Kiusaamis- ja väkivaltatilastot**

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

Haluamme lähipalveluiden ja työpaikkojen säilyvän kunnassa ja tuovan kuntaan lisää elinvoimaisuutta sekä kuntalaisten tyytyväisyyttä.

Kunnassa seurataan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä omien lakisääteisten hyvinvointia ja terveyttä ennaltaehkäisevien ja lisäävien palveluiden käyttöä ja riittävyyttä.

Huomioimme palveluissa saavutettavuuden myös heille, joilla ei ole mahdollista käyttää etä- ja digipalveluita.

Osallistutaan eri verkostoihin ja ollaan mukana kehittämässä uudenlaisia yhteistyömalleja palveluiden kehittämiseksi HVA:n kanssa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Kuntastrategia:

- Hyvät lähipalvelut
- Talouden tasapaino
- Tyytyväiset kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat

Mittarit:

- Perusterveydenhuollon MT käynnit yht./1000 asukasta ind. 2458
- Erikoissairaanhoidon avokäynnit, psykiatria/1000 (18 v täyttäneet)
- Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	--------------------------------	------------	--------------

Teemme tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen, naapurikuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa mahdollistaen kuntalaisten hyvinvoinnin tukemisen mahdollisimman laaja alaisesti.

Pyrimme edistämään kuntalaisten terveyttä jakamalla tietoa ja tarjoamalla matalan kynnyksen apua hyvinvointi-/terveysasioissa kunnan omana toimintana.

Kannustamme ja luomme mahdollisuuksia kuntalaisten hyvään, terveelliseen, liikunnalliseen elämään. Tarjoamme liikuntatilojen ilmaisen käytön ja pyrimme lisäämään liikuntaa kaiken ikäisille kuntalaisille.

Kunnassa toimii hyvinvointityöryhmä.

Otamme hyvinvointivaikutukset huomioon kaikessa päätöksenteossa ja valmistelussa.

Laadimme ehkäisevän työn suunnitelman päihde-, mielenterveys- ja pelihaittojen, syrjäytymisen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn.

2/28/2024

Hyvinvointisuunnitelma 2024–2025

Kuntastrategia:

- Edistämme lasten, nuorten ja aikuisten liikuntaa koulussa ja vapaa-ajalla
- Luomme mahdollisuuksia elinikäiseen liikkumiseen kehittämällä asuinympäristöjen liikuntamahdollisuuksia

Mittarit:

- Sairastavuus indeksi
- Lasten ja nuorten liikunta aktiivisuus
- Kunnassa toimii nimetty asiantuntija, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositusta

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	-------------------	--------------

Haluamme vahvistaa kuntalaisen osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Järjestämme yhteisiä tilaisuuksia kolmannen sektorin kanssa.

Lasten ja nuorten osallistaminen kunnassa.

Teemme yhteistyötä hyvinvointialueen ja lähikuntien kanssa osallisuuden vahvistamiseksi koko maakunnassa.

Laadimme osallisuusohjelman, joka sisällytetään hyvinvointisuunnitelmaan.

Laadimme kuntaan hyvinvointikyselyn 2024 aikana.

Kuntastrategia:

- Tuemme asukkaiden osallistumista ja lisäämme vaikuttamisen mahdollisuuksia

Mittarit:

- Äänestysaktiivisuus
- Liikuntaryhmien järjestäminen seuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja
- Kunta kutsuu säännöllisesti koolle asukkaitaan tapahtumiin

Johdanto	Elinvoima	Osaaminen ja kulttuuri	Ympäristö ja turvallisuus	Palvelut	Hyvinvointi ja liikunta	Osallisuus	Suunnitelmat
----------	-----------	------------------------	---------------------------	----------	-------------------------	------------	--------------

- Kuntastrategia
- Hyvinvointisuunnitelma
- Luhangan kunnan laaja hyvinvointikertomus
- Keski-Suomen hyvinvointialueen hyvinvointikertomus
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma
- Ehkäisevän työn suunnitelma
- Ravitsemussuunnitelma
- Tasarvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Osallisuussuunnitelma
- Kotouttamissuunnitelma
- Turvallisuussuunnitelma
- Opiskeluhuollon suunnitelma
- Kaavoitus
- Keski-Suomen hyvinvointistrategia 2030

